

Αθήνα, 20 Δεκεμβρίου 2019

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την κα Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων

Θέμα: Καθυστέρηση στην πρόσληψη εκπαιδευτικών Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης για το πρόγραμμα παράλληλης στήριξης - συνεκπαίδευσης στους μαθητές με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στην Α/θμια Εκπαίδευση.

Το δικαίωμα στην εκπαίδευση, το οποίο είναι κατοχυρωμένο σε διεθνή και ευρωπαϊκά νομικά κείμενα προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα. Στο Σύνταγμά μας, πέραν της θέσπισης της εννεαετούς υποχρεωτικής εκπαίδευσης για όλους, προβλέπεται επίσης η υποχρέωση του κράτους να ενισχύει εκείνους που έχουν ανάγκη από βοήθεια ή ειδική προστασία, ανάλογα με τις ικανότητές τους, αναγνωρίζοντας ουσιαστικά το δικαίωμα σε ειδική εκπαιδευτική υποστήριξη στη βάση της αρχής της Ισότητας.

Η Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, η οποία έχει κυρωθεί στη χώρα μας, κατοχυρώνει το δικαίωμα πρόσβασης κάθε παιδιού σε κατάλληλη και ποιοτική εκπαίδευση, χωρίς διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένης «της ανικανότητας», και στη βάση των ίσων ευκαιριών, προσδιορίζοντας την έννοια της ποιότητας με τη θεσμοθέτηση συγκεκριμένων εκπαιδευτικών στόχων.

Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, η οποία επίσης έχει κυρωθεί με νόμο, κατοχυρώνει τα δικαιώματα των προσώπων με αναπηρίες σε μη διάκριση και συμμετοχή σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα συνεκπαίδευσης, με στόχο την προσωπική τους ανάπτυξη στο μέγιστο δυνατό, ώστε να μπορούν να μετέχουν στο κοινωνικό γίνεσθαι ως ολοκληρωμένες προσωπικότητες και με προϋποθέσεις αυτονομίας και αξιοπρέπειας.

Στον ν. 3699/2008 (ΦΕΚ 199 Α') «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες», με τις διατάξεις του οποίου η Πολιτεία δεσμεύεται να αναβαθμίζει τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ως αναπόσπαστο μέρος της υποχρεωτικής και δωρεάν δημόσιας παιδείας και να διασφαλίζει ίσες ευκαιρίες, ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 6. Φοίτηση

1. Οι μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μπορούν να φοιτούν:

[...]

β) Σε σχολική τάξη του γενικού σχολείου, με παράλληλη στήριξη συνεκπαίδευση, από εκπαιδευτικούς ΕΑΕ, όταν αυτό επιβάλλεται από το είδος

και το βαθμό των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών. Η παράλληλη στήριξη παρέχεται σε μαθητές που μπορούν με κατάλληλη ατομική υποστήριξη να παρακολουθήσουν το αναλυτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα της τάξης, σε μαθητές με σοβαρότερες εκπαιδευτικές ανάγκες όταν στην περιοχή τους δεν υπάρχει άλλο πλαίσιο ΕΑΕ (ειδικό σχολείο, τμήμα ένταξης) ή όταν η παράλληλη στήριξη καθίσταται απαραίτητη - βάσει της γνωμάτευσης του ΚΕΔΔΥ - εξαιτίας των ειδικών εκπαιδευτικών τους αναγκών. Στην τελευταία περίπτωση η στήριξη από ειδικό εκπαιδευτικό μπορεί να γίνεται σε μόνιμη και προγραμματισμένη βάση. Την παράλληλη στήριξη εισηγείται αποκλειστικά το οικείο ΚΕΔΔΥ το οποίο με γραπτή γνωμάτευσή του καθορίζει τις ώρες παράλληλης στήριξης κατά περίπτωση. Οι αιτήσεις για παράλληλη στήριξη υποβάλλονται στη διεύθυνση του σχολείου και μέσω της οικείας διεύθυνσης εκπαίδευσης διαβιβάζονται στη Διεύθυνση ΕΑΕ του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για έγκριση και προγραμματισμό εκτέλεσης. Ο χρόνος υποβολής αιτήσεων παράλληλης στήριξης ορίζεται από την ημερομηνία εγγραφής στο σχολείο μέχρι την 20ή Οκτωβρίου κάθε σχολικού έτους».

Κατά την περσινή σχολική χρονιά, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ εξασφαλίζοντας πρόσθετους πόρους, πέραν των προγραμματισμένων, για την υποστήριξη όλων των μαθητών του γενικού σχολείου που χρήζουν εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης, προχώρησε στην πρόσληψη 2.450 εκπαιδευτικών, κλάδων ΠΕ60 ΕΑΕ, ΠΕ61, ΠΕ70 ΕΑΕ και ΠΕ71 ως προσωρινών αναπληρωτών στο πλαίσιο υλοποίησης της Πράξης «Πρόγραμμα εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, σχολικό έτος 2018-2019» σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων ΕΣΠΑ και, ειδικότερα, με την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Για πρώτη φορά την περσινή σχολική χρονιά καλύφθηκαν σε τόσο μεγάλο εύρος οι ανάγκες της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, με προσλήψεις 5.913 εκπαιδευτικών για την παράλληλη στήριξη-συνεκπαίδευση και ικανοποιήθηκε σχεδόν το σύνολο των αιτημάτων.

Δυστυχώς όμως φέτος, παρά το γεγονός ότι το πρώτο τρίμηνο για τις σχολικές μονάδες της Α/θμιας Εκπαίδευσης, νηπιαγωγεία και δημοτικά σχολεία, βαίνει σε λίγες μέρες στη λήξη του, 61 μαθητές που φοιτούν σε σχολικές μονάδες των δήμων της Β' Πειραιά δεν λαμβάνουν την ειδική αγωγή, παράλληλη στήριξη-συνεκπαίδευση, που χρειάζονται, με αποτέλεσμα τον λειτουργικό αποκλεισμό τους από την ομαλή και αποτελεσματική εκπαιδευτική διαδικασία. Ειδικότερα στην περιοχή, 49 παιδιά, μαθητές και μαθήτριες δημοτικών σχολείων και 12 νήπια με διαγνωσμένες μαθησιακές δυσκολίες και, κυρίως, διαταραχές αυτιστικού φάσματος, για τα οποία έχει εγκριθεί από το Υπουργείο παράλληλη στήριξη-συνεκπαίδευση, στερούνται μέχρι σήμερα του δικαιώματός τους στον ενταξιακό και ενισχυτικό αυτό μορφωτικό θεσμό.

Το φαινόμενο της υποβάθμισης της δημόσιας δωρεάν ειδικής αγωγής-παράλληλης στήριξης δεν εξαντλείται στη Β' Πειραιά, αφού καταγράφονται

εκατοντάδες κενά σε πανελλαδικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να υποβαθμίζεται συνολικά η παρεχόμενη εκπαίδευση γι' αυτήν την ιδιαίτερα ευαίσθητη κατηγορία μαθητών, που μένει χωρίς την απαιτούμενη εκπαιδευτική υποστήριξη στις σχολικές τάξεις. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με το από 9-12-2019 ενημερωτικό δελτίο του ΠΥΣΠΕ Α' Διεύθυνσης Αθήνας, στα δημοτικά σχολεία της ΔΙΠΕ Α' Αθήνας εκκρεμούν 118 προσλήψεις για παράλληλη στήριξη και στα νηπιαγωγεία εκκρεμούν 31 προσλήψεις.

Επειδή μέσω της παράλληλης στήριξης εφαρμόζονται και ασκούνται τα συνταγματικά δικαιώματα των παιδιών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στη δημόσια δωρεάν παιδεία, αλλά και στην ισότιμη μεταχείριση, με απώτερο σκοπό τη μόρφωση, την ευτυχή συνύπαρξή τους εντός του μαθητικού πληθυσμού και την ομαλή ένταξη στο κοινωνικό σύνολο.

Επειδή η καθυστέρηση και η ελλιπής εφαρμογή του μέτρου παράλληλης στήριξης-συνεκπαίδευσης (που όμως για κάθε μαθητή που το έχει ανάγκη, πρόκειται για πλήρη και απόλυτη μη εφαρμογή, δεδομένου ότι το πρόγραμμα είναι ατομικό), καθιστούν δυσχερή ή ακόμη και αδύνατη τη σχολική ένταξη των ενδιαφερόμενων μαθητών λόγω των προβλημάτων προσαρμογής που συσσωρεύονται και του αρνητικού κλίματος που έχει ήδη δημιουργηθεί σε κάθε ελλειμματική από εκπαιδευτικούς ΕΑΕ σχολική μονάδα, το οποίο δύσκολα αναστρέφεται αν το πρόγραμμα υλοποιηθεί ως έχει στην συνέχεια.

Επειδή η παροχή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης σε μαθητές με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες αποτελεί υποχρέωση της Πολιτείας κατ' εφαρμογή του εθνικού και διεθνούς δικαίου για την υλοποίηση των ειδικών εκπαιδευτικών μέτρων, θεσμοθετημένων με στόχο τη μη διάκριση και την ισότιμη απόλαυση του δικαιώματος στην εκπαίδευση των παιδιών με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Επειδή η συνεχιζόμενη υποβάθμιση και απαξίωση της Ειδικής Αγωγής οδηγεί αναπόφευκτα στη δημιουργία ιδιωτικής αγοράς των υποστηρικτικών αυτών εκπαιδευτικών υπηρεσιών, που είναι απολύτως απαραίτητες για τα παιδιά με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, μεταβιβάζοντας το οικονομικό βάρος και την ευθύνη από την πολιτεία στους ίδιους τους γονείς, οι οποίοι ανάλογα με την οικονομική τους δυνατότητα δεν μπορούν όλοι να αντεπεξέλθουν, δημιουργώντας ένα νέο κύκλο κοινωνικής ανισότητας και πολλαπλών ενδοσχολικών, ενδοοικογενειακών, ψυχολογικών προβλημάτων.

Επειδή η συνεχιζόμενη υποβάθμιση και απαξίωση των μέτρων και προγραμμάτων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης παραβιάζει τα δικαιώματα των παιδιών με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, επιφέροντας μη αναστρέψιμες ανά αναπτυξιακό στάδιο επιπτώσεις στην εκπαιδευτική πορεία και το μέλλον των ευάλωτων αυτών μαθητών και μελλοντικών πολιτών.

Ερωτάται η κα Υπουργός:

1. Ποιος είναι μέχρι σήμερα ο ακριβής αριθμός των εγκριμένων από το Υπουργείο αιτημάτων για παράλληλη στήριξη-συνεκπαίδευση στην Α/θμια Εκπαίδευση και πόσα έχουν καλυφθεί σε πανελλαδικό επίπεδο;

2. Για ποιο λόγο το Υπουργείο δεν έχει προχωρήσει ακόμη στις αναγκαίες προσλήψεις εκπαιδευτικών Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και με ποιο χρονοδιάγραμμα θα τις καλύψει, προκειμένου να ικανοποιηθούν πλήρως τα εγκεκριμένα από αυτό αιτήματα ατομικής παράλληλης στήριξης-συνεκπαίδευσης μαθητών με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που φοιτούν σε νηπιαγωγεία και δημοτικά σχολεία των δήμων της Β΄ Πειραιά, αλλά και πανελλαδικά;

3. Σε ποιες ενέργειες θα προβείτε για να αντιμετωπίσετε άμεσα τα προβλήματα μη ομαλής ένταξης των μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία και συνεπαγόμενης μη εύρυθμης λειτουργίας της κάθε σχολικής μονάδας, που έχουν δημιουργηθεί πανελλαδικά από την καθυστέρηση στην πρόσληψη του απαιτούμενου εκπαιδευτικού προσωπικού ειδικής αγωγής για το πρόγραμμα παράλληλης στήριξης-συνεκπαίδευσης, που δικαιούνται οι μαθητές με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες της Α/θμιας Εκπαίδευσης;

4. Σε ποιες ενέργειες θα προβείτε και με ποιο άμεσο χρονοδιάγραμμα, ώστε να επεκτείνετε το πρόγραμμα και να καλύψετε αναδρομικά με περισσότερους εκπαιδευτικούς ειδικής αγωγής και με πρόσθετες ώρες, τα εκπαιδευτικά-μαθησιακά κενά που έχουν δημιουργηθεί, προκειμένου η πολιτεία να αποκαταστήσει τους μαθητές της Α/θμιας Εκπαίδευσης που χρειάζονται και δικαιούνται το πρόγραμμα αλλά, λόγω της έλλειψης εκπαιδευτικών ειδικής αγωγής στα σχολεία τους, υπολείπονται των εκπαιδευτικών στόχων σε σχέση και με τις ειδικές ανάγκες τους για την ομαλή παρακολούθηση του τρέχοντος αναλυτικού προγράμματος;

**Οι Ερωτώντες Βουλευτές
Κασιμάτη Νίνα**

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αγαθοπούλου Ειρήνη

Αλεξιάδης Τρύφων

Βαρδάκης Σωκράτης

Βέττα Καλλιόπη

Γκαρά Αναστασία

Δρίτσας Θεόδωρος

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Καλαματιανός Διονύσιος

Κάτσης Μάριος

Καφαντάρη Χαρούλα

Κόκκαλης Βασίλειος

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χαράλαμπος

Μάρκου Κωνσταντίνος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μουζάλας Ιωάννης

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Παπαχριστόπουλος Αθανάσιος

Πολάκης Παύλος

Ραγκούσης Ιωάννης

Συρμαλένιος Νικόλαος

Τζούφη Μερόπη

Φάμελλος Σωκράτης

Χαρίτου Δημήτριος

Χρηστίδου Ραλλία